

Požární dveře, kouřotěsné dveře a kouřotěsné požární dveře

Fire doors, smoke-proof doors and smoke-proof fire doors

mjr. Ing. Zdeněk HOŠEK
Ministerstvo vnitra – ředitelství
Hasičského záchranného
sboru ČR

Tato informace navazuje na článek ve VVI 5/2000, ve kterém byla představena nová právní úprava na úseku požární ochrany staveb. Nová vyhláška Ministerstva vnitra č. 202/1999 Sb., kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří, řeší zcela jiným způsobem systém značení dveřních sestav, označování jejich typu vlastností a identifikace včetně a technických požadavků na jejich zabudování do stavby. Informace je doplněna ilustrativní obrazovou částí.

Klíčová slova: požární dveře, kouřotěsné dveře a kouřotěsné požární dveře

Recenzent
Ing. Stanislav Toman

This information continues the article in VVI 5/2000 where the new legal set-up in the field of fire protection of constructions was presented. Ministerial regulation of the Ministry of the Internal Affairs No. 202/1999 Coll., specifying the technical conditions of fire doors, smoke-proof doors and smoke-proof fire doors, settles in a completely different way the system of doors configuration markings, marking of their property types and identification including technical requirements of their building in into the construction. Information is supplemented by illustrating pictorial part.

Key words: fire doors, smoke-proof doors and smoke-proof fire doors

K praktické aplikaci některých ustanovení vyhlášky Ministerstva vnitra č. 202/1999 Sb., kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří, byly vzneseny některé dotazy z řad odborné i laické veřejnosti. Nejčastější z těchto dotazů se týkají zejména aplikace ustanovení § 4 a § 5 cit. vyhlášky, tj. způsobu provedení, zabudování, údržby a značení požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří. Zkusme na tyto dotazy odpovědět následující stručnou informací.

Poznámka: Zájemci o uvedenou problematiku naleznou podrobnosti v [1].

LHŮTY A ROZSAH PRACÍ PŘI BĚŽNÉ ÚDRŽBĚ

Požární dveře, kouřotěsné dveře a kouřotěsné požární dveře musí být provedeny, zabudovány do staveb a udržovány po celou dobu životnosti tak, aby v případě požáru umožňovaly vždy volný průchod a nebránily plynulé a bezpečné evakuaci unikajících osob, zvířat ani zásahu jednotek požární ochrany. V případě, že se jedná o dveře, jejichž nedílnou součástí je funkční vybavení (vysvětlí viz dále v textu), musí být provedeny tak, aby v případě požáru byly otevíratelné části vždy spolehlivě uzavřeny (nikoliv zablokovány) a zároveň ručně snadno otevíratelné bez dalších opatření.

Povinnosti ve vztahu k údržbě těchto stanovených výrobků vyplývají zejména z příslušných ustanovení zákona č. 22/1997 Sb., ve znění zákona č. 71/2000 Sb., z některých ustanovení stavebního zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vymezení pojmu „údržba požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří“ je záležitostí výrobce, dovozce nebo distributora. Vždy platí, že vliv jakýchkoli úprav požárních dveří na požární odolnost musí být průkazně ověřen normovou zkouškou v souladu s ustanovením vyhlášky č. 202/1999 Sb.

Rozsah a lhůty prací, které je nutno při běžné údržbě stanovených výrobků nebo jejich výrobních partií provádět, je povinen stanovit výrobce, dovozce nebo distributor v souladu s právními předpisy. Uvedené informace jsou součástí návodu k bezpečnému použití výrobku a tvoří nedílnou součást dodávky výrobku.

OSOBY ODPOVĚDNÉ ZA ÚDRŽBU

Údržbu je povinen zabezpečovat vlastník stavby. Kdo a v jakém rozsahu je oprávněn fyzicky provádět údržbu stanoví návod výrobce, dovozce nebo distributora. Běžnou údržbu (např. promazání kluzných částí, čištění atd.), jejíž přesné vymezení je nedílnou součástí návodu, ve většině případů fyzicky provádí v souladu s tímto návodem uživatel výrobku (tj. vlastník stavby nebo jím pověřená osoba). Veškeré úkony přesahující rámec běžné údržby pak provádí výrobce nebo jím pověřená oprávněná osoba.

POŽADAVKY NA FUNKČNÍ VYBAVENÍ

Z evropských právních předpisů, z nichž naše legislativa nyní vychází, vyplývá, požadavek na funkční zajištění bezpečného úniku osob je nadřazen požadavku na jejich zabezpečovací funkci (zajištění před násilným vniknutím apod.). Například každý bezpečnostní mechanismus (požárních nebo kouřotěsných požárních) dveří musí splňovat bez výjimky následující funkční kritéria:

- umožnit otevření zablokovaných a uzamčených dveří na únikových cestách ručně nebo samočinně bez použití klíčů nebo jakýchkoliv jiných nástrojů;
- samočinně uvolnit zavřené dveře v případě výpadku primární dodávky energie.

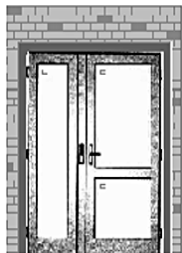
ZPŮSOB A PŘÍKLADY ZNAČENÍ

Společně pro požární dveře, kouřotěsné dveře a kouřotěsné požární dveře je, že se jedná o uzávěry otvorů ve dveřní sestavě včetně příslušenství a funkčního vybavení. Dveřní sestavu se rozumí kompletní sestava konstrukce dveřního křídla anebo křídel včetně každého rámu (zárubně) nebo vedení, která je určena pro uzavírání stálých otvorů ve stavebních konstrukcích nebo prvcích.

Sestava tedy zahrnuje vlastní výplň otvoru včetně rámu (zárubně), kování, funkčního vybavení a všech těsnění (např. požární, kouřová zabraňující infiltraci, zvuková), která jsou v sestavě použita.

Příklady značení výrobních partií dveřních sestav požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří
(§ 5 vyhlášky MV č. 202/1999 Sb.)

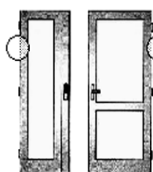
Dveřní sestava

Konkrétní povinnost a právo učinit opatření, aby jednotlivé výrobky nebo výrobní partie výrobků, které mohou představovat možné ohrožení oprávněného zájmu (stanovené výrobky), byly snadno identifikovatelné, ukládá právní řád výhradně výrobcům, dovozcům nebo distributorům.

Označuje se každá výrobní část dveřní sestavy (tj. dveřní křídla, zárubně, skleněná výplň apod.) v místech, která jsou pro kontrolu přístupná i po zabudování dveří ve stavbě.

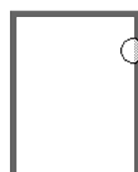
Dveřní křídla

Dveřní křídla se obvykle označují raznicí nebo pevnými výrobními štítky z odolného materiálu.

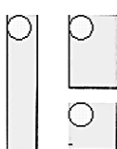
Zárubeň

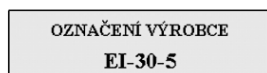
Dveřní zárubně se obvykle označují raznicí nebo pevnými výrobními štítky z odolného materiálu

Skleněná výplň

Použité skleněné výplně se obvykle označují vypiskováním nebo vyleptáním v ploše každé použité výplně

Vyhláška zavádí systém jednotného značení. Příklady označení jsou uvedeny v obrázcích. Právní úprava se nezabývá konkrétním místem na výrobku, vhodným pro umístění značení ani technologickým provedením takového značení.

Tato záležitost je ponechána v rámci certifikačního procesu na technických možnostech výrobců, dovozců nebo distributorů. Značení musí být viditelné, trvale čitelné a nesmazatelné po celou dobu životnosti výrobku. Značení papírovými štítky nebo samolepicími plastovými fóliemi v žádném případě nevyhovuje zmíněným požadavkům.

Literatura:

- [1] HOŠEK, Z.: Právní předpisy z oblasti požární bezpečnosti staveb v praxi. Požární dveře, kouřotěsné dveře a kouřotěsné požární dveře, 150-HOŘÍ, říjen 2000. ■

* „World of Living“ – nový park informací a zábavy v SRN

Jedinečný projekt byl realizován v Rheinau-Linx (mezi Karlsruhe a Štrasburkem) na ploše 75 000 m², a to park informací a zábavy, aby informoval o historii stavění a bydlení v průběhu věků.

Pyramidou projdeme k lázni královny Kleopatry, pokračujeme kolem Neronova paláce, zatímco Řím hoří, mírně nám zamrazí ve středověkém hradu, prožijeme arabskou noc ve stanu šejka, dostaneme se na tropický ostrov a nakonec zažijeme simulovaný let ke kosmické stanici.

Všechny zastávky jsou doprovázeny odpovídající atmosférou, tj. vůněmi, osvětlením a počítačem animovanými loutkami.

World of Living je otevřen po celý rok od 10 do 18 hodin (s výjimkou pondělí) a vstupné činí 10 DM.

CCI 11/2000

(Ku)

* Senzor kvality vzduchu

V nuceně (mechanicky) větraných a klimatizovaných místnostech se střídavou hustotou obsazení by se mělo, s ohledem na úsporu energie, přivádět jen tolik upraveného venkovního vzduchu, kolik vyžaduje okamžité obsazení. K tomu účelu je řešen na univerzitě v Essenu, za spoluúčasti několika významných firem, úkol „Snížení přiváděné energie u vzduchotechnických zařízení použitím senzorů kvality vzduchu“.

Ve vývoji je senzor páté generace. Jde o polovodičový senzor z oxidů kovů, který je schopen rozpoznat přítomnost oxidovatelných substancí ve vzduchu. To jsou pachové látky produkované lidmi a materiály vnitřního zařízení, jakož i mnohé jedovaté látky obsažené v tabákovém kouři.

Nový senzor byl vyvíjen na základě těchto požadovaných vlastností:

- necitlivost vůči změnám teplot, vlhkosti a náběžné rychlosti vzduchu;
- co nejmenší vliv obsahu vody na signály;
- aby při stejném zatížení byly i stejné změny signálu, vztažené jak absolutně, tak i procentuálně k výstupním signálům;
- velmi rychlá reakce na změny zatížení;
- po odeznění zatížení rychlé dosažení výchozích hodnot.

Nyní se zkouší v laboratoři univerzity nová generace senzorů, které u instalovaného vzduchotechnického zařízení ovládají jak ventilátory pro přívod a odvod vzduchu, tak i servomotory klapek venkovního a oběhového vzduchu.

CCI 11/2000

(Ku)

* Podle nové směrnice EU je od 1. 10. 2000 zakázáno chladiivo R 11

Rozhodl o tom evropský parlament vzhledem k jeho velké škodlivosti, co se týče ozónové vrstvy. Znamená to, jestliže havaruje zařízení s R 11 nesmí se již opravovat. Samozřejmě to platí i o výrobě zařízení s R 11 a o jejich dovozu do EU.

Těm firmám, které provozují takováto zařízení v nepřetržitém provozu (chemie, farmacie, čisté místnosti) se naléhavě doporučuje vstoupit v kontakt s odbornou firmou o náhradě stávajícího R 11 jiným chladiivem.

CCI 11/2000

(Ku)